

**FORSLAG TIL NYTT
REGLEMENT
FOR
FINANS- OG GJELDSFORVALTNING
FOR
MASFJORDEN KOMMUNE**

Innhold

0. Heime	3
1. Føremålet med finans- og gjeldsforvaltninga	3
2. Rammer for reglementet	3
3. Etske retningslinjer	4
4. Retningslinjer for forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål	4
4.1 Definisjon og målsetjing	4
4.2 Driftslikviditet	4
4.3 Overskotslikviditet	4
5. Retningslinjer for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva	5
5.1 Definisjon og målsetjing	5
5.2 Porteføljen sin samansetjing	5
5.3 Ramma for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva	6
6. Retningslinjer for forvaltning av låneporteføljen	6
6.1 Rutine og målsetting	6
6.2 Samansetjing av låneporteføljen	6
6.3 Rentebinding	7
7. Risiko	7
8. Fullmakter	8
8.1 Låneoptak og forvaltning av låneporteføljen	8
8.2 Forvaltning av ledig likviditet	8
8.3 Plassering av langsiktige finansielle aktiva	8
8.4 Delegering	8
9. Rapportering	9
9.1 Stresstest	9
10. Avvik	9
11. Evaluering	10

0. Heimel

Reglementet for finans- og gjeldsforvaltninga i Masfjorden kommune fastset dei grunnleggjande prinsippa for forvaltning av kommunen sine finansielle aktiva (plasserte midlar) og forvaltninga av gjeldsporteføljen (passiva) og andre finansieringsavtalar.

Masfjorden kommune skal innrette sin finans- og gjeldsforvaltning i samsvar med dette reglementet, Kommuneleva's § 52 *Finansforvaltning*, og Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning.

Dette reglementet erstattar tidlegare vedtekne reglement. Reglement for finans- og gjeldsforvaltninga skal vedtakast minst ein gong i kvar kommunestyreperiode.

1. Føremålet med finans- og gjeldsforvaltninga

Grunnleggjande føremål med finans- og gjeldsforvaltning er å ivareta kommunelova sitt føremål om optimal utnytting av kommunen sine ressursar med sikte på å kunne gje eit stabilt tenestetilbod til innbyggjarane i Masfjorden kommune.

I tillegg har finans- og gjeldsforvaltninga i Masfjorden følgjande overordna føremål:

- Sørge for at kommunen har likviditet til å dekkja løpande forpliktelsar
- Forvalte ledige likvide midlar slik at dei gir ei god og konkurransedyktig avkastning innafor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringane
- Masfjorden kommune sin finansielle posisjon skal forvaltast som ein heilskap kor ein søker å oppnå lågast mogleg netto finansutgifter over tid samtidig som ein sikrar størst mogleg forutsigbarheit i kommunens finansielle stilling.

2. Rammer for reglementet

Reglementet inneheldt reglar som skal hindre kommunen frå å ta vesentleg finansiell risiko i si forvaltning:

- Finansforvaltning skal ivareta hensyn til balanse mellom avkastning, risiko og likviditet.
- Ved forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna til driftsføremål skal det leggjast vekt på låg finansiell risiko og høg likviditet.
- Lånte midlar skal over tid gje lågast mogleg totale kostnader ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatning om framtidig renteutvikling og innafor eit akseptabelt risikonivå, gitt eit overordna ønskje om forutsigbarheit og stabilitet i lånekostnadane.
- Forvaltninga skal leggje opp slik at refinansieringsrisikoen reduserast ved å spre tidspunktet for renteregulering/forfall.
- Kommunestyret skal påsjå at uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning vurderer om finansreglementet legg rammene for ei finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelova sine reglar og reglane i finans- og gjeldsforskrifta.
- Masfjorden kommune skal ha kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning som til ei kvar tid er tilstrekkeleg for å utøve finans- og gjeldsforvaltning i samsvar med finansreglementet.

- Gjennom dette reglementet delegerer kommunestyret til rådmannen å sikre administrative rutinar som sørger for at finans- og gjeldsforvaltning vert utøvd i tråd med finansreglement, gjeldande lover og finansforskrift samt at forvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.
- Rådmannen er ansvarleg for den løpende finans- og gjeldsforvaltning innafor ramma gitt i dette reglementet og kan beslutte å overlate heile eller deler av finansforvaltning til eksterne forvaltere.

3. Etske retningslinjer

Plassering av Masfjorden kommune sine midlar i verdipapir skal ivareta hensyn til menneskerettar, arbeidstakarrettar og miljø i samsvar med Global Comact FN's PRI (Principles for responsible investments). Dette tilsvarar etiske retningslinjer som m.a. KLP nyttar.

4. Retningslinjer for forvaltning av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål

4.1 Definisjon og målsetjing

Forvaltning av ledig likviditet skal innrettast slik at kommunen kan dekkja sine betalingsforpliktelsar ved forfall. Kommunen sin likviditetsreserve skal normalt være plassert på konsernkonto i den banken kommunen har inngått bankavtale med. Plasseringa skal kunne finne stad dersom likviditetsprognose og vurderinga tillet det og tilfredsstillande avkastning kan oppnåast. Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsføremål skal forvaltast med låg finansiell risiko og høg likviditet.

4.2 Driftslikviditet

Kommunen skal til ei kvar tid ha tilgjengeleg driftslikviditet (inkludert eventuelle trekkrettar) som minst er like stor som forventa likviditetsbehov i dei neste 90 dagar. Driftslikviditet skal plasserast i kommunen sin hovedbanksamband. All likviditet utover driftslikviditet utgjær overskuddslikviditet.

4.3 Overskotslikviditet

Overskotslikviditet som ikkje inngår i likviditetsbehov dei neste 12 månader i samsvar til likviditetsprognose kan maksimalt plasseres med inntil 12 månaders renterisiko. Det kan ikkje plasserast i renteberande verdipapir eller innskot som har ei kredittrating lågare enn BBB-.

Overskotslikviditet kan plasserast i:

- Renteberande verdipapir utsendt eller garantert av den norske stat, norske statsføretak, norske kommunar eller fylkeskommunar med løpetid innan 12 månader
- Bank:
 - Innskot i norske bank med minimumsrating BBB.
 - Tidsinnskot og rentevilkår kan bindast inntil 12 mnd.
 - Maksimal plassering skal ikkje vere større enn 2 % av bankens forvaltningskapital
- Rentefond:
 - Pengemarknadsfond med låg risiko
 - Durasjon på inntil 12 mnd.
 - Maksimal plassering i enkelt fond skal ikkje overstige 1 % av fondets verdi
 - Fondet skal ikkje ha valutarisiko
 - Fondet skal forvaltast av store anerkjente og erfarne forvaltningsmiljø i Noreg

5. Retningslinjer for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

5.1 Definisjon og målsetjing

Langsiktige finansielle aktiva definerast som den delen av kommunes likviditet som etter vedtatt budsjett og likviditetsprognose ikkje skal nyttast dei neste fire år. I tråd med tidlegare retningslinjer er denne ramma sett til 30 mill.kr. i Masfjorden kommune. Kommunestyret, etter innstilling frå rådmannen, avgjer endring av ramma for langsiktige midlar til plassering. Innafor gitt ramme får rådmannen fullmakt til å plassere midlane. I tillegg skal det etablerast eit eige kursreguleringsfond for å møte risikoen for mogleg tap i form av kurssvingningar. Det er eit mål for forvaltninga at det oppnås avkastning i tråd med fastsette referanseindeksar, og minst avkastning på nivå ved ordinær bankplassering. Faktisk avkastning i porteføljen vert målt mot avkastning i referanseindeksene ved ei normal/strategisk fordeling, sjå tabell under punkt 5.3.

5.2 Porteføljen sin samansetjing

Til forvaltning av midlane kan det nyttast aksjefond, kombinasjonsfond og rentefond frå anerkjente forvaltarar.

Definisjonar:

Aksjefond: Verdipapirfond som investerer i aksjar

Rentefond: Fond som investerer i rentepapir

Kombinasjonsfond: Fond som investerer i ein fastsett kombinasjon av aksjar og renter

- Aksjefond bør spreidast på norske, nordiske eller globale aksjefond med bredt mandat.
- Kombinasjonsfond bør vere sett saman av ein aksjedel med bredt globalt mandat og en rentedel kor maksimalt 20 % har ein dårlegare kreditt-rating enn Investment grade (BBB-).

- Rentefond bør vere satt saman slik at maksimalt 20 % har ein dårlegare kredittrating enn Investment grade (BBB-).
- Kombinasjonsfond og rentefond bør ikkje ha meir enn 5 års rentedurasjon.
- For kombinasjonsfond og rentefond som investerer i utenlandske rentepapirer bør rentedelen være valutasikra med minimum 80 %.

5.3 Ramma for forvaltning av langsiktige finansielle aktiva

<i>Investering</i>	<i>Maks</i>	<i>Normal/strategi</i>	<i>Minimum</i>	<i>Referanse</i>
<i>Aksjeandel</i>	60%	40%	5%	MSCI World
<i>Renteandel</i>	95%	60%	40%	ST4X

6. Retningslinjer for forvaltning av låneporteføljen

6.1 Rutine og målsetting

Kommunelova § 50 regulerer dei vilkår som kommunen må leggje til grunn for sine samla innlån. Låneopptak skal søkast gjennomført til gunstige markedsvilkår. Det skal innhentast tilbod frå ulike låneinstitusjonar som forventast å vere konkurransedyktige. Låneopptak skal vurderast opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett og forventningar om fremtidig renteutvikling. Låneopptak skal gjennomførast i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser.

6.2 Samansetjing av låneporteføljen

- Låneporteføljen skal bestå av eit mindre tal lån, men slik at refinansieringsrisiko begrensa.
- Følgjande lånetyper kan brukast:
 - Gjeldsbrevlån i banker/finansieringsinstitusjonar (Kommunalbanken, KLP og lignende)
 - Sertifikat- og obligasjonslån. Kommunen kan også kjøpe sine egne utsendte lånepapir
- Låneporteføljen skal bestå av lån i flere låneinstitusjoner slik at kommunen har tilgang på finansiering frå fleire plasser.
- Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.
- Enkeltlån kan takast opp utan avdrag.
- Det skal ikkje takast opp lån i utanlandsk valuta
- Eit enkelt lån kan ikkje utgjere mer enn 25 % av den samlede brutto gjeldsporteføljen.
- Storleik, løpetid og forfall skal vurderast i forhold til tilgjengeleg likviditet.

- Andel lån som forfaller og må refinansieres i løpet av de neste 12 månedane skal ikkje utgjere meir enn det likviditetsbufferen kan håndtere.

6.3 Rentebinding

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatning om framtidig renteutvikling og innafor eit akseptabelt risikonivå, gitt eit overordna ønskje om forutsigbarheit og stabilitet i lånekostnader.

- Renterisikoen blir vurdert fortløpande på netto renteeksponering.
- Minimum av 33 % av brutto låneporteføljen skal ha flytende renter (gjenstående rentebinding under 1 år), minimum 33 % skal ha fastrente (rentebinding over 1 år). Resten vurderes ut frå at kommunen skal i utgangspunktet vere rentenøytral.
- Kommunen skal inngå rentebinding med jevne mellomrom med god spredning på rentereguleringstidspunkter.
- Den samla gjeldsporteføljen skal ha ei vekta renteløpetid (durasjon) mellom 0,5 – 5 år.
- I ein normal situasjon skal den samla gjeldsporteføljens vekta renteløpetid vera 3 år.
- Det skal etablerast referanserente på denne løpetida som gjeldsforvaltninga vert målt mot
- For å oppnå vedtatt rentebinding kan både framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytte-avtalar (swap) brukast. Ved inngåing av swapavtaler skal det haldast budrunde for å få markedsmessige rette rentevilkår.

7. Risiko

Kommunane er utsatt for finansiell risiko knytta til plassering av midlar og lån av midlar. Finansiell risiko er usikkerheit om den framtidige verdien av plasseringa eller forpliktelsen i forhold til verdien på plasseringstidspunkt eller tidspunkt for avtaleinngåinga. Alle kommunane er i større eller mindre grad utsatt for finansielle risiko.

Masfjorden kommune sin gjelds- og finansforvaltning skal drivast slik at kommunen ikkje vert påført vesentleg finansiell risiko. Det er samvariasjon mellom grad av risiko og avkastningspotensiale. Masfjorden kommune vil drive med lågare finansiell risiko og desto meir stabil og forutsigbar avkastning over tid. For langsiktige plasseringar skal kommunen søkje risikospredning ved å spre plasseringar på fleire aktivaklassar. I tillegg skal kommunen ved forvaltning av gjeldsporteføljen inngå rentebinding med jevne mellomrom med god spredning på rentereguleringstidspunkter. Følgjande former for finansiell risiko er definert:

- Kredittrisiko: Representerer faren for at låntakar, eller motparten i ein derivatkontrakt, ikkje betalar tilbake heile eller deler av lånet (inkludert rentene). Slik risiko skal vere låg.
- Renterisiko: Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringar i renteberande verdipapir endrar seg når renta endrar seg. Går renta opp, går verdien av plasseringar i renteberande verdipapir ned (og motsatt).
- Likviditetsrisiko: Likviditetsrisiko representerer faren for at midlar ikkje kan omsetjast til kontantar i løpet av ein rimeleg tidsperiode.
- Valutarisiko: Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingningar i valutamarkedet.

- Refinansieringsrisiko: Risikoen for at kommunen ikkje klarer å innfri sine forpliktelsar ved forfall utan at det oppstår store kostander i form av dyr refinansiering
- Systematisk risiko: Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheita for at det aktuelle aksjemarknaden (generell markedsrisiko) vil stige eller falle – både på kort og lang sikt.
- Usystematisk risiko: Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle (selskapsrisiko) investeringsobjekt (selskap) ein investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet – både på kort og lang sikt.

8. Fullmakter

Innanfor dei retningslinjene som følgjer av dette reglementet vert følgjande fullmakter delegert til rådmannen:

8.1 Låneopptak og forvaltning av låneporteføljen

- Gjennomføre låneopptak etter lovleg vedtak i kommunestyret
- Gjennomføre refinansiering av eksisterende lån
- Inngå avtale om rentebinding i henhold til retningslinjer som følgje av pkt. 6
- Godkjenne låneinstitusjon og rentevilkår, og underskrive lånepapir på nye og refinansierte lån samt rentebytteavtale og framtidige renteavtalar

8.2 Forvaltning av ledig likviditet

Innafor rammene omtalt under pkt. 4 vert det gitt følgjande fullmakter til rådmannen:

- Velje finansinstitusjon
- Forhandle og velje plasseringsvilkår
- Velje samansetjing av plassering

8.3 Plassering av langsiktige finansielle aktiva

Innafor rammene omtalt under pkt. 5 vert det gitt følgjande fullmakter til rådmannen:

- Velje finansinstitusjon
- Forhandle og velje plasseringsvilkår
- Velje samansetjing av plassering

8.4 Delegering

Det vert delegert til rådmannen å utøve forvaltning av kommunen sine finansielle midlar:

- Etablere administrative rutinar som sørger for at finansforvaltninga vert utøvd i tråd med finansreglementet, gjeldane lover og forskrifter, og at finans- og gjeldsforvaltning er gjenstand for tilstrekkelig kontroll.

- Det skal etablerast rutinar for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutinar for å avdekke avvik frå finansreglementet.
- Sørge for ajourførte og tilstrekkelige instruksar og fullmakter for tilsette som jobbar med finans- og gjeldsforvaltning.
- Rådmannen utøver finans- og gjeldsforvaltning på vegne av kommunestyret.
- Det kan hentast ekstern bistand dersom rådmannen vurderer dette som nødvendig.

9. Rapportering

Rådmannen skal i samband med tertialrapportering per 30.04 og 31.08 utarbeide ein finansrapport til formannskapet og kommunestyret. I tillegg skal rådmannen i samband med årsavslutning leggje fram ein rapport til formannskapet og kommunestyret som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

- Rapportane skal innehalde ein omtale og vurdering av kommunen sin finansielle risiko.
- Rapportene skal innehalde ein nærmare omtale av korleis aktiva og passiva er samansett.
- Rapportane skal vise markedsverdien for aktiva, både samla og for kvar gruppe av ulike typar aktiva.
- Rapportane skal vise verdien for passiva, både samla og for kvar gruppe av ulike typar passiva. I tillegg skal rapportane opplyse om løpetida for passiva, og om verdien av lån som forfell og som må refinansierast innan 12 månader.
- Rapportane skal innehalde ein omtale av vesentlege marknadsendingar og endringar i kommunen sin finansielle risiko, og det skal gjevast ein vurdering av dette. I tillegg skal rapportane innehalde ein omtale av aktuelle marknadsrenter og kommunen sine egne rentevilkår.
- Om det har oppstått avvik mellom krava i finansreglementet og den faktiske forvaltninga, skal dette takast med i rapportane.

9.1 Stresstest

Kommunen føretek ein stresstest som viser kommunen sin samla risiko ved endring i rentekurva. Stresstestar bør gjennomførast tertialvis. Om kommunen vel å plassere langsiktig skal og fall i aksjemarknaden takast med i stresstesten. Berekna tap skal ikkje overstige kommunen sin buffer (disposisjonsfondet).

10. Avvik

Når det er konstatert avvik mellom faktisk finans- og gjeldsforvaltning og finansreglementet skal avviket lukkast snarast mogleg ut frå vurdering om økonomisk risiko og tap. Avviket, og evt. økonomiske konsekvensar av avviket skal rapporterast ved neste ordinarie finansrapportering.

11. Evaluering

Rådmannen skal engasjere revisjon eller annen uavhengig ekstern bistand for gjennomgang og kvalitetsikring av kommunen sitt reglement for finans- og gjeldsforvaltning jf § 5 i forskrifta.